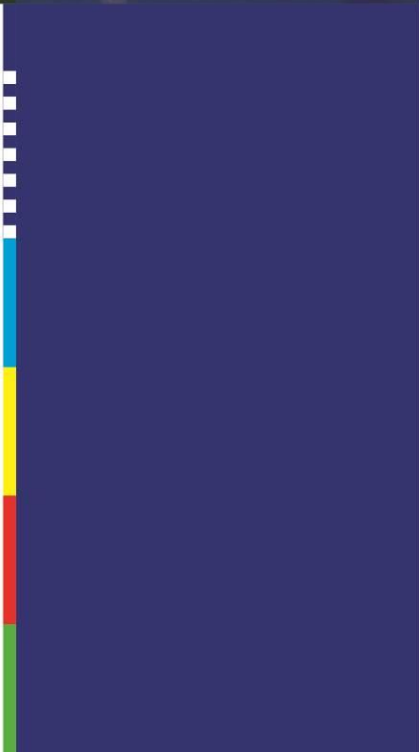

WATERSCHAP
vechtstromen

Projectplan Waterwet Vechtpark Centrum Uiterwaard

Colofon

Naam rapport	Projectplan Waterwet Vechtpark Centrum Uiterwaard
De volgende personen hebben meegewerkt met de totstandkoming van dit rapport:	Iwan Brinkhuis Pieter Jelle Damsté Maarten Guijs Bram Kuiper Jeroen van der Scheer Bernie ter Steege (opsteller projectplan)
Versie nr.	1.0
Status	Concept
Maand / jaar opstelling	december 2014

Inhoudsopgave

Leeswijzer	4
Deel I - Aanleg Vechtpark Centrum Uiterwaard	5
1.1 Aanleiding en doel	5
1.2 Ligging en begrenzing plangebied	6
1.3 Samenwerking	8
1.4 Beschrijving van het waterstaatswerk en de gewenste situatie	9
1.5 Beschikbaarheid gronden	12
1.6 Effecten van het plan	12
1.7 Wijze waarop het zal worden uitgevoerd	13
1.8 Beschrijving van de te treffen voorzieningen, gericht op het ongedaan maken of beperken van nadelige gevolgen	14
1.9 Legger, beheer en onderhoud	15
1.10 Planning werkzaamheden	15
2.1 Verantwoording op basis van wet- en regelgeving	16
2.2 Verantwoording op basis van beleid	17
2.3 Verantwoording van de keuzen in het project	18
2.4 Benodigde vergunningen en meldingen	18
Deel III - Rechtsbescherming	19
Deel IV - Bijlagen	20
1. Natuurtoets	20
2. Archeologisch bureauonderzoek	20
3. Maatregelenkaart	20

LEESWIJZER

Het projectplan Waterwet “Vechtpark Hardenberg Centrum Uiterwaard” bestaat uit vier delen. In deel I wordt beschreven wat het waterschap gaat doen en hoe het werk wordt uitgevoerd. Deel II geeft een toelichting op waarom dit werk wordt uitgevoerd. Dit deel is, met andere woorden, de onderbouwing van het plan. Deel III geeft informatie over de rechtsbescherming en de procedures, en deel IV bevat rapporten en onderzoeken die voor het plan van belang zijn.

DEEL I - AANLEG VECHTPARK CENTRUM UITERWAARD

1.1 Aanleiding en doel

Aanleiding

Het waterschap Vechtstromen is als beheerder verantwoordelijk voor een goede toestand van waterstaatswerken. Hiertoe zijn op grond van de Waterwet normen vastgesteld waaraan dient te worden voldaan. De Waterwet geeft het waterschap de benodigde bevoegdheden en instrumenten om de aan hem toevertrouwde taken uit te voeren. Dit document is het projectplan in het kader van de Waterwet voor de herinrichting van het Vechtpark, rechter oever (gezien met de stroom mee) van de Vecht aan het centrum van Hardenberg.

Op grond van artikel 5.4, eerste lid van de Waterwet geschiedt de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk door of vanwege de beheerder overeenkomstig een daartoe door hem vast te stellen projectplan. Op grond van het tweede lid van artikel 5.4 dient het plan tenminste een beschrijving te bevatten van het betrokken werk en de wijze waarop het wordt uitgevoerd en een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk.

De provincie Overijssel heeft in 2007 het initiatief genomen tot het programma Ruimte voor de Vecht. Met het programma Ruimte voor de Vecht wordt er naar gestreefd om de Vecht te ontwikkelen tot een half-natuurlijke laaglandrivier. Samen met de partners¹ is in 2009 het "Masterplan Ruimte voor de Vecht" (hierna: masterplan) opgesteld met een drieledige doelstelling, te weten:

- zorg dragen voor de waterveiligheid in het Vechtdal; het te allen tijde garanderen van de waterveiligheid voor mens en dier in het Vechtdal.
- creëren van een sociaaleconomische impuls; het versterken van de economische dragers landbouw en toerisme en het verbinden van bewoners met de Vecht.
- realiseren van de natuuropgaven; het integraal realiseren van de natuuropgaven (zowel water- als landnatuur) die liggen in het gebied.

Door waterschap Vechtstromen en provincie Overijssel is op 4 april 2014 een uitvoeringsovereenkomst ondertekend voor de gebiedsontwikkeling Ruimte voor de Vecht om de bovenstaande doelen te realiseren. In de uitvoeringsovereenkomst is afgesproken om de samenwerking tussen het waterschap en de provincie te intensiveren en een impuls te geven aan zes Ruimte voor de Vecht projecten, te weten;

1. Grensmeander
2. Vechtpark Hardenberg Centrum Uiterwaard
3. Vechtoevers Ommen
4. Sluis Junne
5. Sluis Mariënberg
6. Vecht traject Hardenberg –Junne

In onderhavig projectplan wordt ingegaan op projectinformatie, het beoogde resultaat en aspecten betreffende de projectbeheersing voor Vechtpark Hardenberg Centrum Uiterwaard.

---

¹ Ruimte voor de Vecht is een samenwerkingsprogramma van de gemeenten, provincie Overijssel, de waterschappen, het Overijssels Particulier Grondbezit, LTO-Noord, Natuur en Milieu Overijssel, het Regionaal Bureau voor Toerisme en Staatsbosbeheer.

Doel

Verschillende maatregelen uit het programma "Ruimte voor de Vecht" van de provincie Overijssel worden uitgevoerd in het Vechtpark. Dit programma heeft tot doel samen te werken aan de veiligheid van de Vecht en de integrale versterking van het Vechtdal. De Vechtcorridor wordt in zijn geheel beschouwd als uniek parkachtig rivierenlandschap dat dwars door het centrum van Hardenberg stroomt en aansluit op het karakter van een halfnatuurlijke laaglandrivier buiten de stad. Een groene en toegankelijke zone waar de Vecht kan worden beleefd en waar ruimte is voor natuur, recreatie, water en cultuur te midden van een stedelijke omgeving. Kortom het Vechtpark. De ontwikkeling van het Vechtpark kent doelstellingen ten aanzien van water, natuur en beleving:

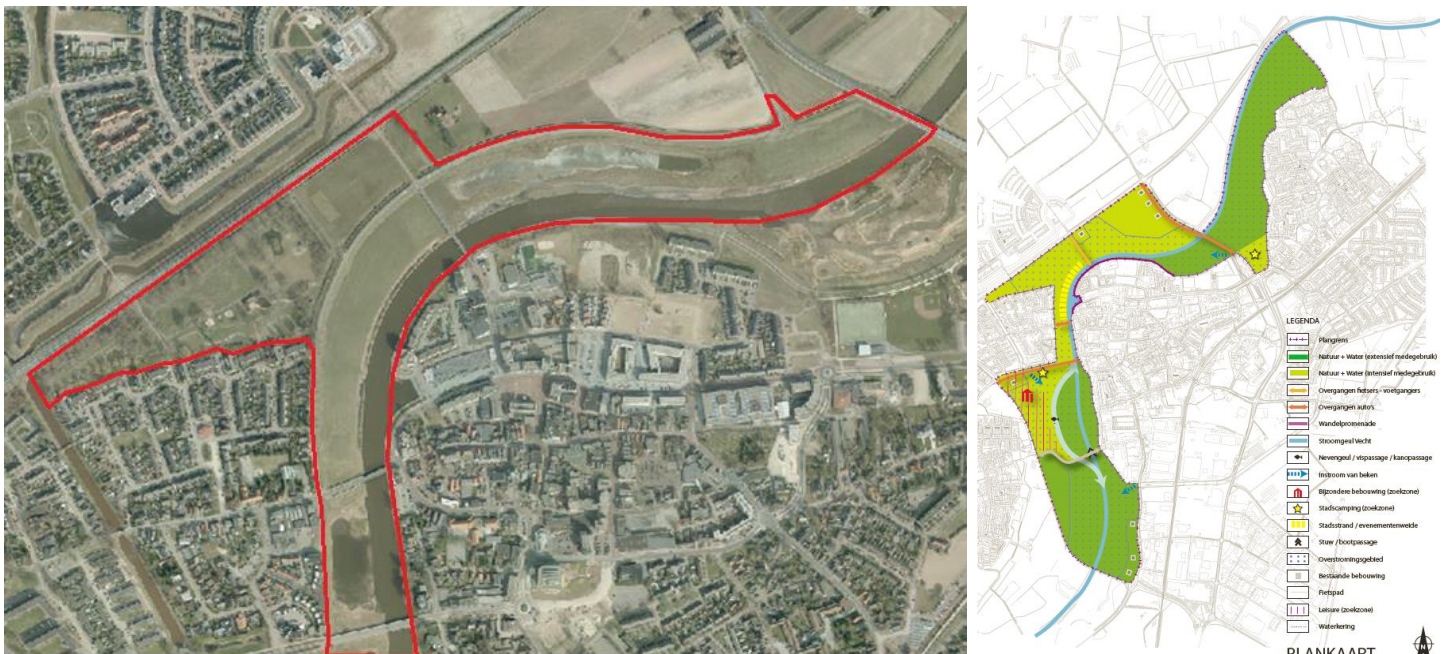
- Water: noodberging creëren en vergroten van de doorstroming in het winterbed. Het waar borgen van een veilige waterkering.
- Natuur: behouden, versterken en verbinden van bestaande waarden.
- Beleving: toegankelijkheid, ruimtelijke eenheid en beleving van het waterstaatswerk.

In het gebied Centrum Uiterwaard is als doel gesteld dat er ruim 100.000 kubieke meter extra ruimte voor water wordt gecreëerd. Ook moet de stabiliteit van de dijk verbeterd en het zomerbed met 20 % verbreed worden. Waar mogelijk worden natuurvriendelijke oevers gecreëerd. Om het gebied optimaal te beleven, wordt een lig- en evenementenweide in het gebied gecreëerd, ook worden er wandel- en fietspaden aangelegd. Het naastgelegen Heemsermarspark moet een onderdeel worden van het gebied. Het gebied moet ook aantrekkelijk zijn voor planten en dieren. Gerealiseerde natuurontwikkeling wordt zoveel mogelijk in het plan geïntegreerd.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Structuurvisie Vechtpark Hardenberg

In de structuurvisie Vechtpark Hardenberg² is het gehele plangebied van het Vechtpark uitgewerkt. In lijn met deze visie zijn reeds uitgevoerd de herinrichting van de Oude Radewijkerbeek en de monding van de Molengoort.

Abbeelding 1. Links: plangebied Vechtpark Hardenberg Centrum Uiterwaard. Rechts: structuurvisie Vechtpark Hardenberg.

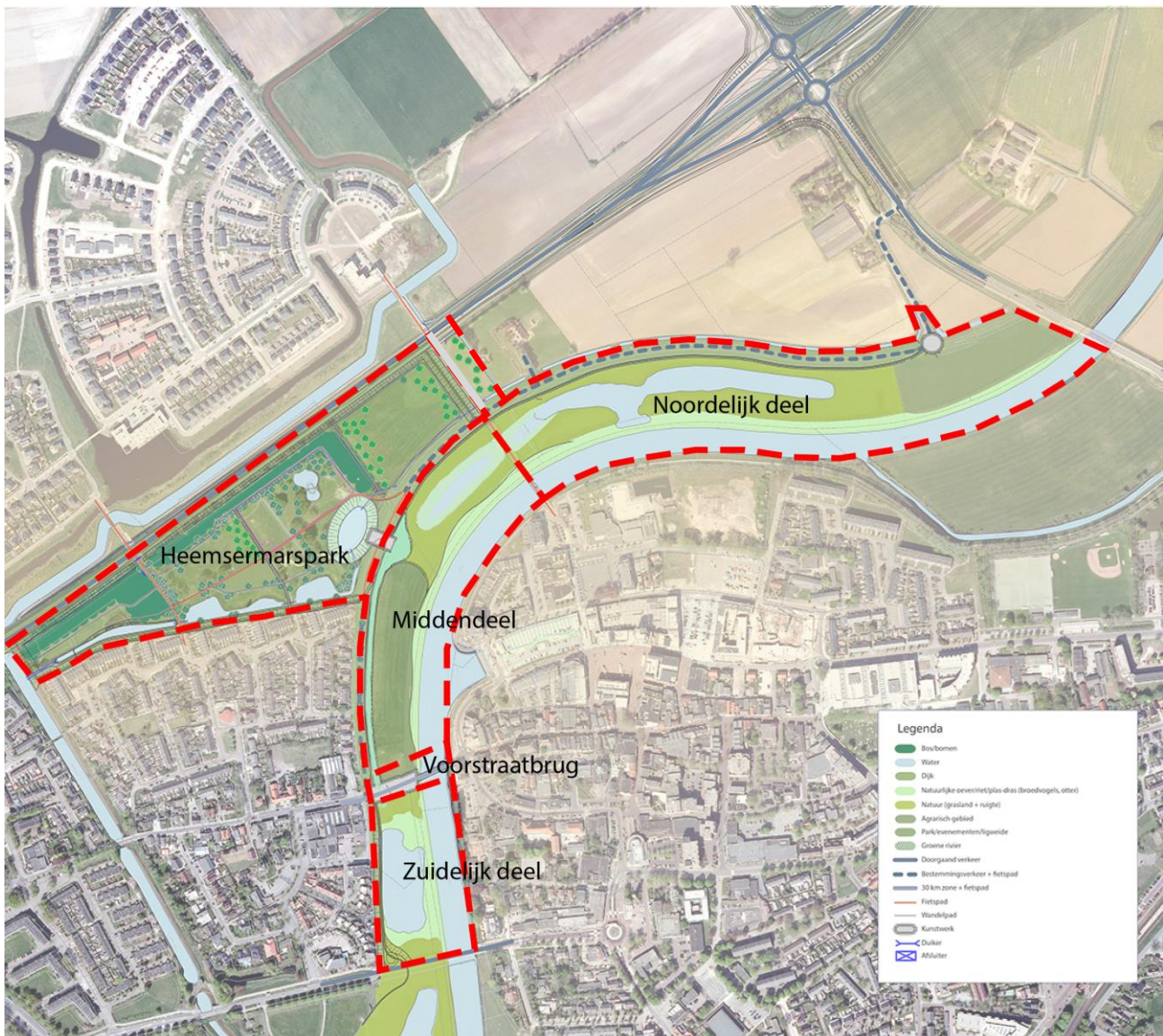
² Structuurvisie Vechtpark Hardenberg, september 2010 te vinden op www.vechtparkhardenberg.nl

Vechtpark Centrum Uiterwaard

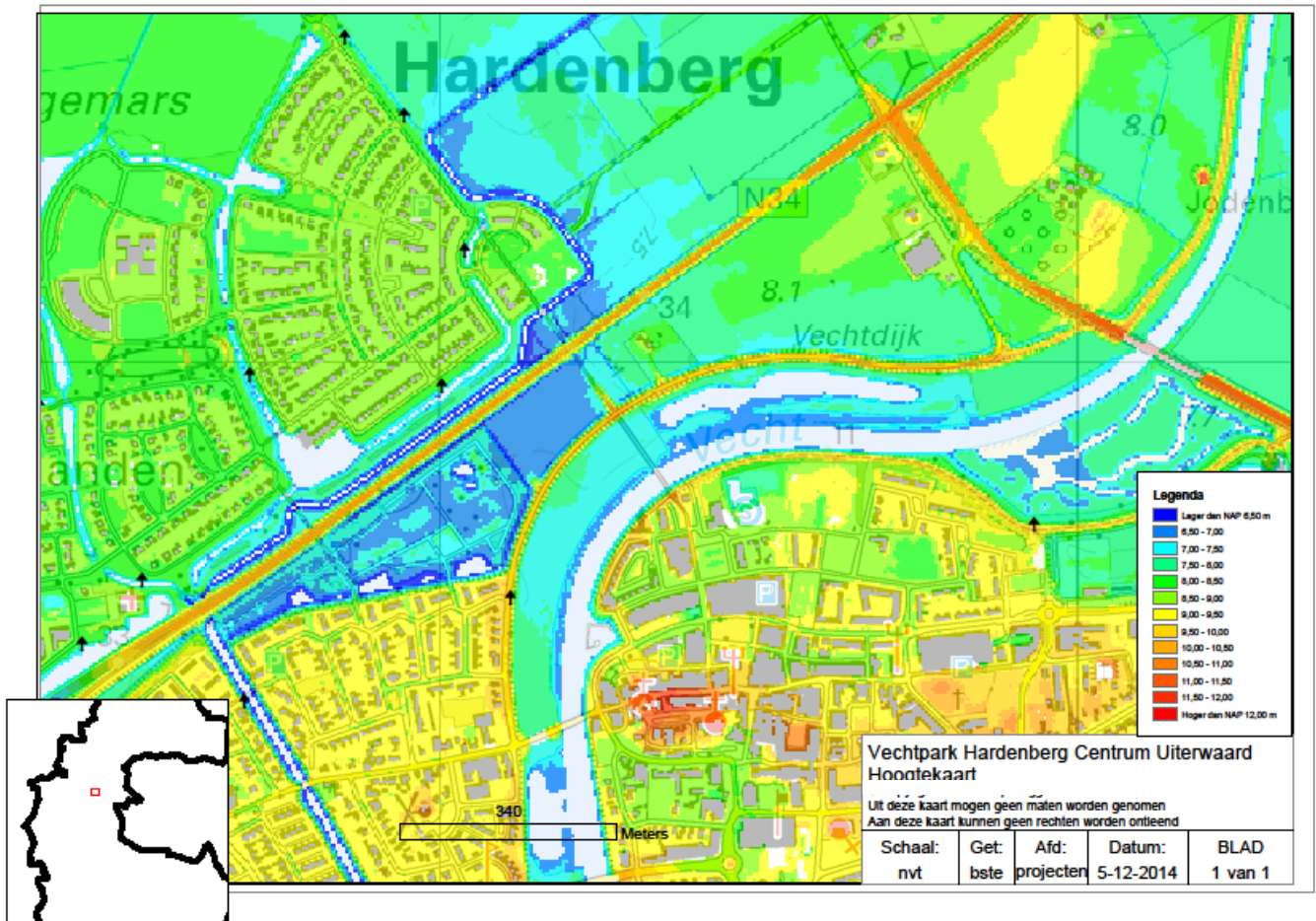
(enkele specifieke aanvullingen door Waterschap Vechtstromen, verder overgenomen uit 'Bestemmingsplan Buitengebied Hardenberg, Vechtpark Hardenberg Toelichting', ontwerp, oktober 2014 RHDHV)

Het plangebied wordt globaal begrensd door de N34 aan de noordzijde, de J.C. Kellerlaan/Prins Willem-Alexanderbrug aan de noordoostzijde, de Vecht aan de zuidoostzijde, de Europaweg aan de zuidzijde en de bestaande bebouwing aan de westzijde. De Vecht, de uiterwaarden aan de noordwestkant en het Heemsermarspark zijn onderdeel van het plangebied.

Voor de beschrijving van het plan is het plangebied opgedeeld in deelgebieden: Zuidelijk deel tussen Voorstraatbrug en Europabrug, Voorstraatbrug, Middendeel tussen Voorstraatbrug en Amaliabrug, Noordelijk deel tussen Amaliabrug en Willem Alexanderbrug en het Heemsermarspark.

Afbeelding 2. Deelgebieden Vechtpark Centrum Uiterwaard

Afbeelding 3. Hoogtekaart plangebied Vechtpark Hardenberg Centrum Uiterwaard.

1.3 Samenwerking

Structuurvisie Vecht Hardenberg

De gemeente Hardenberg en het waterschap Vechtstromen hebben een structuurvisie opgesteld om de Vecht een andere inrichting te geven in de stedelijke kern van Hardenberg. Het te ontwikkelen Vechtpark biedt ruimte voor waterberging en kansen voor recreatie, toerisme, natuur, kunst en cultuur. Het project Vechtpark is te onderscheiden in verschillende deelprojecten. Eén van de deelgebieden zijn de Centrumuiterwaarden.

Participatie proces

De verschillende deelgebieden worden ontworpen in samenspraak met belangengroepen en omwonenden, zoals dat ook met de vorige twee deelgebieden heeft plaatsgevonden. (Monding Molengoot en Monding Oude Radewijkerbeek). Het participatietraject voor dit deelgebied is een intensief traject van zes verschillende bijeenkomsten geweest. Daarbij is gestart met een openbare informatiebijeenkomst, zijn er vier ontwerpsessies geweest met een opkomst van 40 – 60 mensen en is het ontwerptraject afgesloten met een openbare presentatie in theater de Voorvechter, met aansluitend een inloopbijeenkomst. In de ontwerpsessies hebben tevens drie kunstenaars meegedacht om concreet invulling te geven aan verschillende deelopgaven.

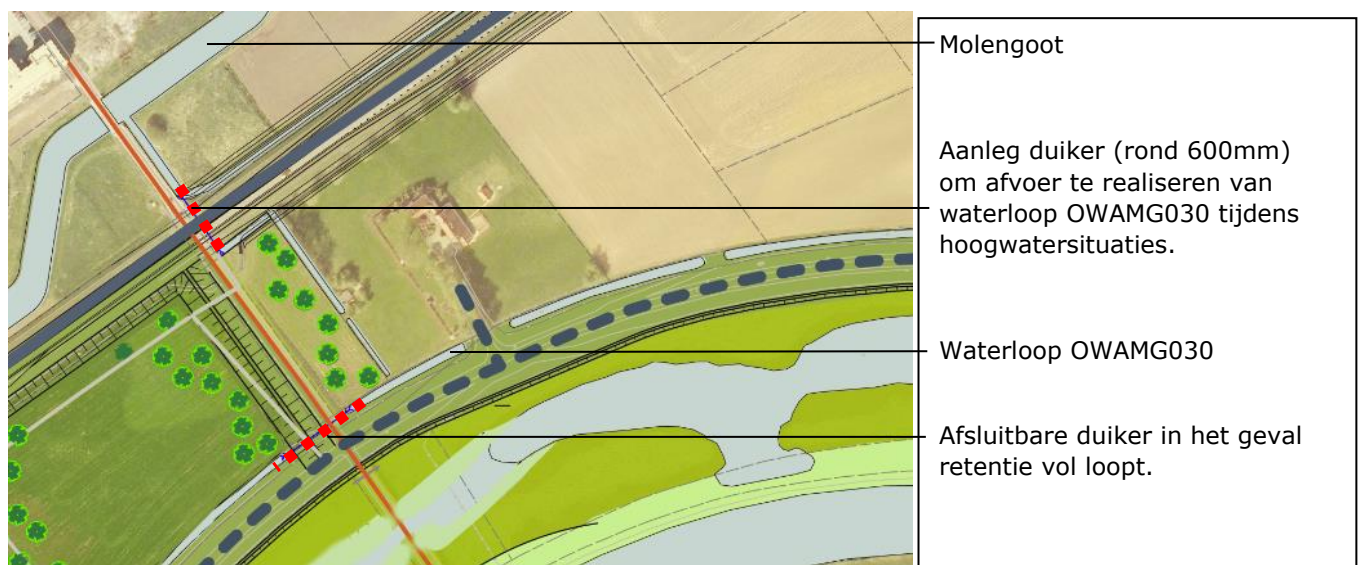
1.4 Beschrijving van het waterstaatswerk en de gewenste situatie

Het resultaat van het in paragraaf 1.3. beschreven participatietraject is een ontwerp waarin de wensen van bewoners en belangengroepen zo goed mogelijk zijn verwerkt en waarbij de doelstellingen voor het gebied behaald zijn. De drie kunstenaars zijn betrokken om de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving zo goed mogelijk te borgen en hebben concrete invulling gegeven aan de aanpassing van de Voorstraatbrug, de overlaat om het Heemsermarspark in te kunnen zetten als noodberging en het transferium die als uitkijkpunt en startpunt voor wandelen of fietsen kan dienen.

Noodretentie Heemsermarspark

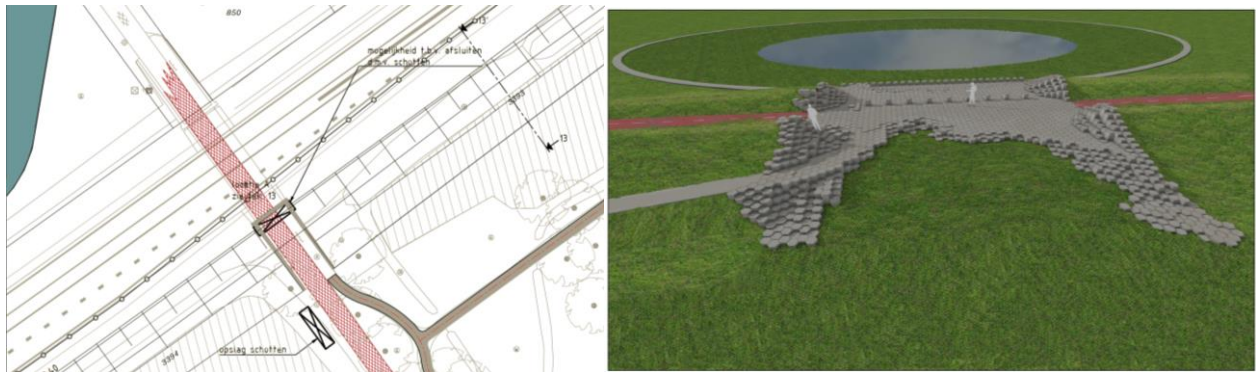
Het water van de Vecht zal middels een inlaatconstructie toegang krijgen tot het Heemsermarspark. Alleen bij hogere waterstanden in de Vecht loopt het Heemsermarspark onder water. Waterberging Heemsermarspark kan weer leeglopen via de Molengoot:

- Het Heemsermarspark wordt vergroot zodat er een ruimtelijke verbinding/eenheid ontstaat met de Vecht.
- De overloop vanuit de Vecht naar het Heemsermarspark wordt gerealiseerd op NAP+ 8,50 m.
- In het park wordt bij de overloop met de Vecht een kunstmatig wiel gegraven dat het centrale deel van het park gaat worden met daaromheen het wandel- en fietspad. Een wiel is normaliter een overblijfsel van een dijkdoorbraak.
- Het vastgestelde maatgevende hoogwater bij de inlaat van Heemsermarspark is NAP+ 8,65 m (conform besluit Provinciale Gedeputeerde Staten uit 2009).
- Rondom het Heemsermarspark worden bestaande natuurlijke hoogtes en wegtaluds aangepast en versterkt. Deze grondlichamen gaan functioneren als dijklichamen rondom het retentiegebied en zijn daarmee onderdeel van de regionale waterkering.
- De nieuwe regionale kering rondom het Heemsermarspark moet voldoen en is getoetst aan de "Leidraad toetsen op veiligheid regionale waterkeringen" van de STOWA (publicatie: STOWA 2007-02).
- Deze regionale waterkering krijgt een hoogte van maximaal NAP+ 9,15 m. De gehanteerde kruinhoogtemarge is daarmee 50 cm. Kruinhoogtemarge wil zeggen het verschil tussen de kruinhoogte en het toetspeil (Maatgevend HoogWaterpeil).
- Het talud van de kering wordt 1:3. Als gevolg hiervan worden de bestaande watergangen in het Heemsermarspark aangepast.
- Vijverpartijen die in het Heemsermarspark liggen worden onderdeel van de waterberging. De watergang met leggenummer OWAMG030 stroomt door deze vijvers heen.
- Om de afwatering van het bovenstroomse (oostelijke) deel van watergang OWAMG030 te garanderen, wordt deze langs de oostgrens van de waterberging omgeleid naar het noorden. Daar kruist deze de N34 en takt aan op de Molengoot.
- In normale afvoersituaties zal de waterloop OWAMG030 wel stroming behouden. Er wordt een afsluiter en duiker met terugslagklep gerealiseerd om deze watergang tijdens hoogwatersituaties af te sluiten van het Heemsermarspark.

Afbeelding 4. Uitsnede plantekening van de te realiseren omleiding ten behoeve van waterloop OWAMG030

- De fietstunnel wordt middels betonelementen bij hoogwater afgesloten. Deze elementen worden bij lage waterstand naast het kunstwerk gesitueerd zodat ze dienst doen als zitelement.
- De paden worden uitgevoerd in beton gelijk aan de paden in de overige Vechtpark delen zodat een eenheid wordt gecreëerd.
- Wandel- en fietspaden worden dusdanig aangelegd dat het park van alle kanten goed bereikbaar is en toegankelijk is voor iedereen.

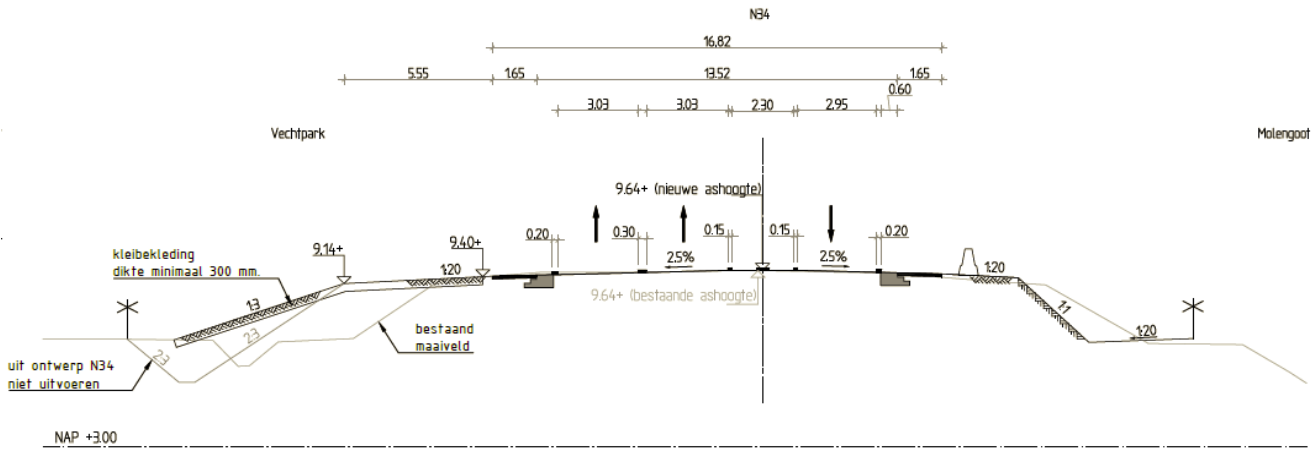

Afbeelding 5. Uitsnede situatietekening van te realiseren coupure in het bestaande fietspad in het Heemsermarspark (links) en het overlaatkunstwerk met de Vecht (rechts)

Versterking dijklichaam N34

Waar de N34 langs het Heemserpark loopt wordt het grondlichaam versterkt tot volwaardig dijklichaam en regionale waterkering van de Vecht. De verbreding van de N34 wordt in een later stadium door de provincie Overijssel uitgevoerd en is géén onderdeel van onderhavig plan. Verbreding van het dijklichaam is echter noodzakelijk voor de waterveiligheid. In gezamenlijkheid tussen provincie, waterschap en gemeente is de dijkversterking passend gemaakt om als kerende dijk te voldoen.

Schaal H/V 1:200 / 1:200

Afbeelding 6. Principe versterking dijklichaam Vecht N34

Noordelijk deel tussen Amaliabrug en Willem Alexanderbrug

De bestaande natuur en het struinpad worden gehandhaafd (struinpaden zijn niet opgenomen op de kaartbeelden). Natuur wordt doorgetrokken tot aan de Willem Alexanderbrug. In de bocht op de dijk wordt een Transferium gerealiseerd voor het parkeren van auto's en fietsen.

Middendeel tussen Voorstraatbrug en Amaliabrug

De bestaande waterpartij voorbij de Amaliabrug wordt doorgetrokken onder de Amaliabrug door naar nieuw aan te leggen waterpartij. De omgeving van deze waterpartij wordt door maaiveldverlaging ontwikkelt als natuur, hiermee wordt tevens berging gecreëerd. De bestaande natuurvriendelijke oever wordt langs de Vecht her en der verbreed tot de maximaal beschikbare ruimte en de oever wordt doorgetrokken tot aan de brug. Hierdoor ontstaat meer berging en meer ruimte voor natuur. Ter plaatse van het evenemententerrein wordt een over een beperkte lengte een damwand aangebracht voor het aanmeren van bootjes voor evenementen.

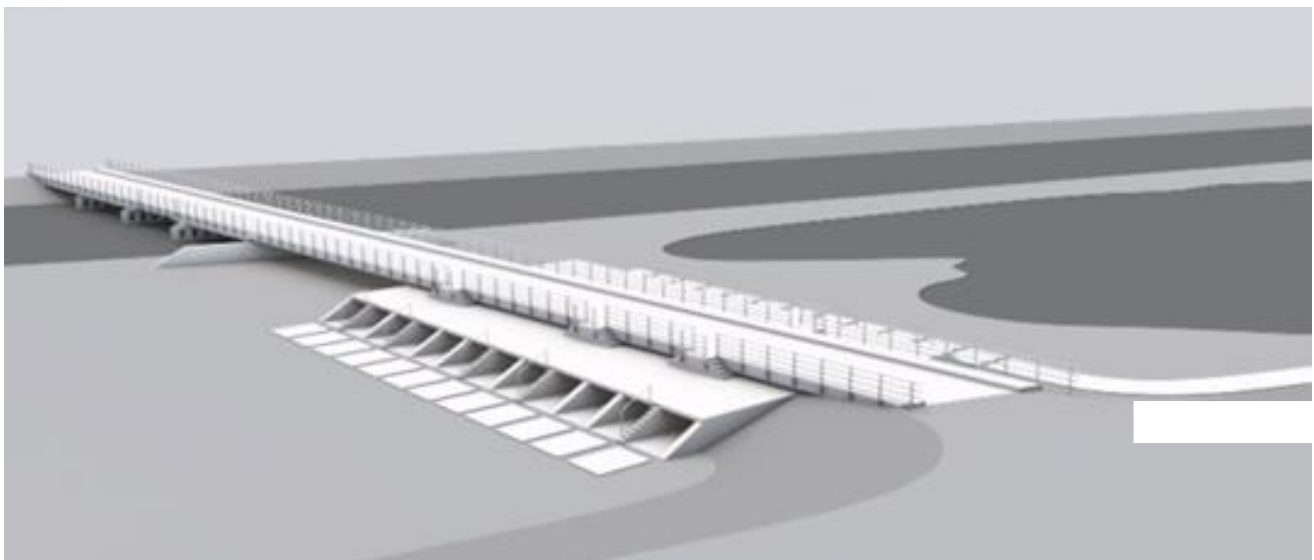
Vanaf de Voorstraatbrug wordt het wandelpad van beton doorgetrokken tot aan het overlaatkunstwerk waar het pad de dijk opgaat. Vanaf daar gaat het wandelpad in het winterbed over in een struipad die doorloopt tot aan de Willem Alexanderbrug. Vanaf de Voorstraatbrug tot het overlaatkunstwerk wordt een 'droge groene rivier' gecreëerd die bij een lichte waterstijging mee gaat stromen (aanleghoogte is NAP+7,30 m). De groene rivier is groen maar is verstevigd door grasplaten zodat het dienst kan doen als aan- en afvoer van materieel bij evenementen. Het evenemententerrein blijft een groen grasveld. In het midden van het middendeel wordt een overlaatkunstwerk gemaakt die er voor zorgt dat bij hoog water het water in het Heemsermarspark kan stromen. Daarnaast kan het kunstwerk gebruikt worden om op te klimmen en kan het dienst doen als tribune bij evenementen of als rustpunt tijdens wandelingen.

Afbeelding 7 'Groene rivier' in uiterwaarde Vecht

Voorstraatbrug

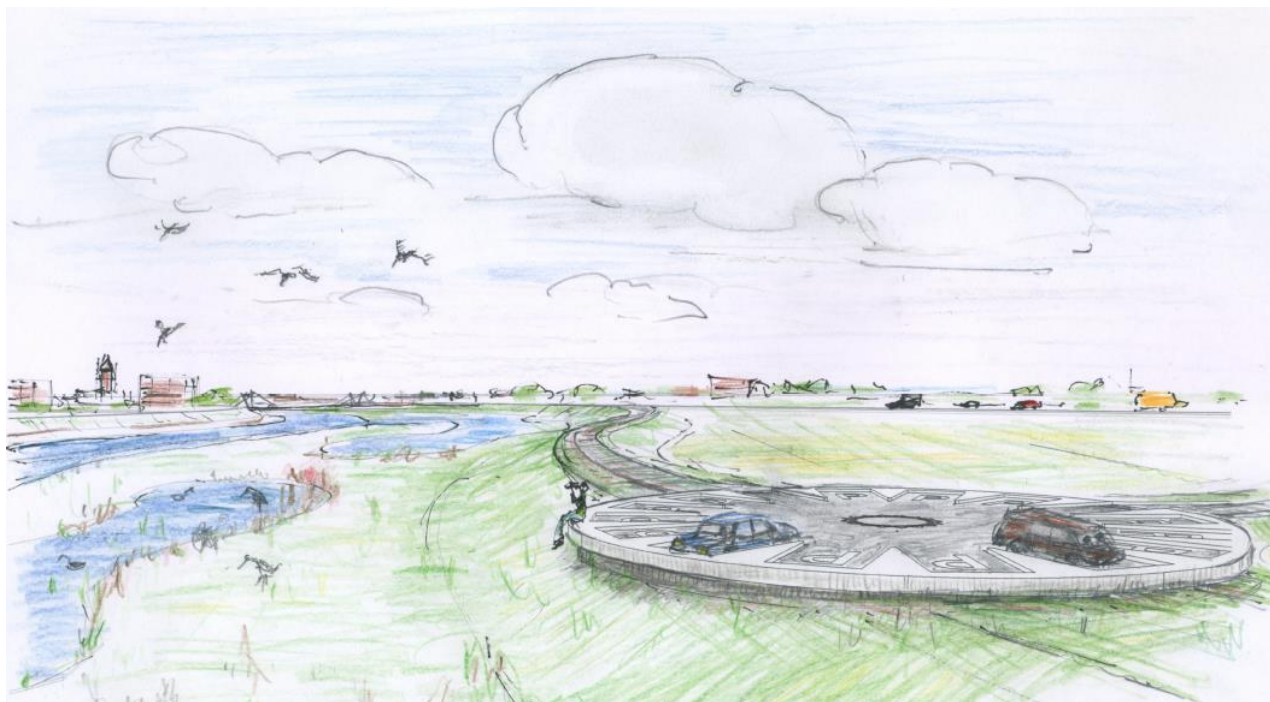
Het bestaande profiel op de brug wordt doorgezet over de gehele lengte tot aan de kruising. Hiermee ontstaat een rustig beeld en meer ruimte voor de voetgangers. De duikers worden gehandhaafd waarbij wel het gehele gronddek wordt verwijderd. Op de duikers wordt het nieuwe smalle wegprofiel aangelegd, zodat aan beide kanten van de weg op de duikers een verblijfsruimte ontstaat. De bestaande dam tussen de duikers en de bestaande brug wordt vervangen door een nieuwe brug hierdoor ontstaat meer doorstroming. Vanaf de weg en de duikers zorgen trappen voor verbinding tussen de brug en het winterbed van de Vecht.

Afbeelding 8. Overzicht en verbeelding plan Voorstraatbrug

Zuidelijk deel tussen Voorstraatbrug en Europabrug

De deelprojecten Molengoot en Centrum Uiterwaard (Vechtpark) worden met elkaar verbonden door een wandelpad van beton vanuit de Molengoot onder de Europabrug door te laten lopen. Van daaruit loopt het pad door langs de dijk tot aan de Voorstraatbrug. De bestaande natuur tussen de bruggen wordt gehandhaafd. Er wordt een verbinding gemaakt tussen de dijk en de uiterwaard door de aanleg van een betonnen trap in de dijk. Voor de bestaande duikers wordt het maaiveld verlaagd om de doorstroming te verbeteren.

Afbeelding 9. Verbeelding transferium

1.5 Beschikbaarheid gronden

Alle gronden binnen het plangebied zijn in eigendom van de gemeente Hardenberg en waterschap Vechtstromen. Het grootste gedeelte van de werkzaamheden worden in het winterbed van de Vecht uitgevoerd. Een deel van de werkzaamheden vindt plaats in het binnendijks gelegen Heemsermarspark (eigendom gemeente).

Nadat het project is gerealiseerd zijn de eigendomsverhoudingen als volgt:

- Het zomerbed van de Vecht, inclusief de taluds komen in eigendom bij het waterschap Vechtstromen.
- Het winterbed aan de rechterzijde (gezien met de stroom mee) van de Vecht is in eigendom bij de gemeente Hardenberg.
- Het Heemsermarspark wordt uitgebreid met een terrein en komt in eigendom van gemeente Hardenberg.

1.6 Effecten van het plan

(enkele specifieke aanvullingen door Waterschap Vechtstromen, verder overgenomen uit 'Bestemmingsplan Buitengebied Hardenberg, Vechtpark Hardenberg Toelichting', ontwerp, oktober 2014 RH-DVH)

Hoogwaterbescherming Vecht

Voor de hoogwaterbescherming rondom de Vecht wordt met dit plan:

- Een noodberging gerealiseerd voor ca. 100.000 m³ in het Heemsermarspark.
- De doorstroming rond de Voorstraatbrug verbeterd.

Riolering en waterpartij Heemsermarspark gescheiden

De bestaande waterpartij in het Heemsermarspark ligt vlak bij de bestaande bebouwing. Er komen geen riooloverstorten of hemelwateruitlaten uit op deze waterpartij – er kan tijdens hoogwatersituaties op de Vecht géén water vanuit de Vecht het rioolstel van Hardenberg instromen.

Risico grondwateroverlast

Ten zuiden van het Heemsermarspark ligt de bestaande woonwijk De Vogelbuurt. Op het moment dat het Heemsermarspark vol water staat (eens per 200 jaar), komt het water dicht bij de woningen. Het waterpeil in de waterberging staat in een MHW-situatie circa 0,35 meter onder het laagste vloerpeil. Dit is kortdurend (maximaal enkele dagen). Het is de vraag of dit tot grondwateroverlast leidt.

In het Dinoloket van TNO of bij de gemeente zijn geen grondwatermetingen bekend van deze woonwijk.

Gemeenten zijn volgens de 'Wet gemeentelijke watertaken', per 1 januari 2008 aanspreekpunt voor de zorgplicht voor grondwater. De gemeente Hardenberg heeft in haar rioleringsbeleid (bijlage 2 van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2014-2018) niet concreet aangegeven hoe hoog de grondwaterstand mag staan (bijvoorbeeld maximaal 4 weken per jaar hoger dan 0,7 meter beneden het vloerpeil van woningen). Daaraan kan dus niet getoetst worden. Uit bovenstaande gegevens blijkt in ieder geval dat het maximale waterpeil in de waterberging een niveau kan bereiken dat nog ruim onder de het vloerpeil van de woningen ligt. Als dit gebeurt, dan is het kortstondig en heeft het grondwater niet de tijd om ter plekke van de woningen ook tot dit niveau te stijgen. Daarnaast bevindt de grondwaterstand in de woonwijk zich op het moment van inzet van het retentiegebied al op het hoogste niveau vanwege de grote neerslaghoeveelheden die inzet van het retentiegebied noodzakelijk maken.

Ten noorden van het Heemsermarspark ligt de woonwijk Marslanden. Hier is in het verleden grondwateroverlast opgetreden. Dit is waarschijnlijk het gevolg geweest van het verleggen van watergangen bij aanleg van de wijk. Deze woonwijk ligt verder weg dan de Vogelbuurt. Het grondwatereffect van het retentiegebied zal marginaal zijn:

- Woonwijk en retentiegebied worden van elkaar gescheiden door een brede waterpartij.
- Een hoog peil in het retentiegebied is van korte duur.
- Er is voldoende afstand tussen retentiegebied en woningen.
- Het retentiegebied wordt alleen ingezet onder zeer natte omstandigheden waarbij de grondwaterstand van zichzelf al op het hoogste niveau is.

1.7 Wijze waarop het zal worden uitgevoerd

De verschillende fases in de uitvoering van het plan worden nog verder uitgewerkt tijdens de besteksvorbereiding. Voor aanvang van de werkzaamheden zullen aanwonenden worden geïnformeerd over de verschillende fases van de uitvoering. De gemeente Hardenberg zal optreden als opdrachtgever van de uit te voeren werkzaamheden.

1.8 Beschrijving van de te treffen voorzieningen, gericht op het ongedaan maken of beperken van nadelige gevolgen

Beperken nadelige gevolgen van het plan

Afwatering waterloop 'OWAMG030'

Door inzetten van het Heemsermarspark zal de waterloop die door het Heemsermarspark loopt niet kunnen afwateren. Om de afwatering van het bovenstroomse (oostelijke) deel van deze watergang te garanderen, wordt deze langs de oostgrens van de waterberging omgeleid naar het noorden. Daar kruist deze de N34 en takt aan op de Molengoot.

Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering

Grondverzet werkzaamheden

Het vervoeren van de grond kan overlast geven voor omwonenden in relatie tot geluid, trillingen, versmering van de weg, etc. Deze aspecten worden beheerst door voorschriften mee te nemen in het UAVgc contract. Daarnaast worden omwonenden en grondeigenaren geïnformeerd over de werkzaamheden en mogelijke effecten hiervan. Deze coördinatie naar de omgeving zal een belangrijk onderdeel vormen voor de uitvoeringsovereenkomst met de realiserende partij.

Ecologie

Door realisatie van het plan wordt met name in de oeverzone van de Vecht bestaand habitat vergroot en robuustere leefgebieden ontwikkeld.

(overgenomen uit 'Bestemmingsplan Buitengebied Hardenberg, Vechtpark Hardenberg Toelichting', ontwerp, oktober 2014 RH-DVH):

Nadelige gevolgen voor de aanwezige flora en fauna dienen te worden beperkt door het hanteren van het ecologische werkprotocol wat opgesteld is. Deze wordt als bijlage aan het UAVgc-contract toegevoegd en dient door de aannemer tijdens de uitvoering te worden gehanteerd.

De consequenties van de voorgenomen ruimtelijke ingrepen op de aanwezige natuurwaarden zijn getoetst aan de Flora- en faunawet (Natuurtoets centrumplan uiterwaarden Hardenberg, EcoGroen Advies, 21 oktober 2014) (zie Deel IV) middels een quickscan, aangevuld met een veldonderzoek.

Op basis van het uitgevoerde veldonderzoek en bekende verspreidingsgegevens is er een goed beeld van de aanwezige waarden. Het is niet noodzakelijk om aanvullend onderzoek uit te voeren, maar er is wel een aantal vervolgacties nodig. Specifiek geldt dat wanneer schade aan strikt beschermde soorten optreedt of kan treden waaronder de hier aanwezige Lange ereprijs, Kleine modderkuiper, Roek en overige broedvogels. Voor Lange ereprijs en Kleine modderkuiper (zogenoemd 'gedragscodesoorten') kan gewerkt worden onder een goedgekeurde gedragscode, zoals die van de Unie van Waterschappen en is in dat geval geen ontheffing vereist. Voor de broedvogels is binnen de bestaande plannen met name aandacht gevraagd wanneer tijdens het broedseizoen gewerkt zou worden. Voorafgaand aan de uitvoering zal een ecologisch werkprotocol moeten worden opgesteld met een specifieke beschrijving van de uit te voeren mitigerende maatregelen. Tijdens het werk zal toezicht nodig zijn door een ecologisch toezichthouder met kennis en ervaring van de aanwezige soorten. Ook dient een logboek te worden bijgehouden opdat er aantoonbaar zorgvuldig wordt gewerkt.

Wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurd ecologisch werkprotocol en er ecologisch toezicht is, is het plan uit ecologisch oogpunt uitvoerbaar.

Archeologie en cultuurhistorie

(overgenomen uit 'Bestemmingsplan Buitengebied Hardenberg, Vechtpark Hardenberg Toelichting', ontwerp, oktober 2014 RH-DVH)

Onderzoek:

Ten behoeve van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan is een bureauonderzoek uitgevoerd naar de archeologische waarde van het plangebied (Vechtpark Hardenberg Een Bureauonderzoek, ADC Archeoprojecten,

13 oktober 2014) (zie deel IV). Uit het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied geheel behoort tot de (voormalige) uiterwaarden van de Vecht. In de regio rondom Hardenberg werden deze gebieden 'marslanden' genoemd. Gesteld kan worden dat er in het zuidwestelijk deel van het plangebied bewoningsresten uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd worden verwacht. In het hele plangebied kunnen depositievondsten en archeologisch resten uit de 'natte' context aanwezig zijn. Voor depositievondsten en materiaal uit de 'natte context' geldt een lage opsporingskans. Dit geldt niet voor bewoningsresten uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd. Gezien de relatief geringe oppervlakte en diepte van de bodemverstoring, (relatief ten opzichte van de omvang van het plangebied) wordt geadviseerd om in het plangebied een archeologische begeleiding uit te voeren. Indien er graafwerkzaamheden plaatsvinden langs de waterkering tussen de Europabrug en de Voorstraat dienen deze voorzien te worden van een actieve archeologische begeleiding. Bij de aanleg van het Vechtpark zijn ter plaatse geen graafwerkzaamheden aan de orde. De verdere werkzaamheden hebben een relatief kleine omvang en vinden plaats in een relatief groot gebied en kunnen het beste voorzien worden van een passieve archeologische begeleiding. Als tijdens deze werkzaamheden archeologische resten worden aangetroffen, zal de passieve archeologische begeleiding omgezet worden in een actieve archeologische begeleiding voor dat deel van het plangebied.

Conclusie:

Het is niet volledig uit te sluiten dat binnen het onderzochte gebied archeologische resten voorkomen. De verwachte archeologische resten (deposities, afvaldumpen) zijn vanwege de lage trefkans en de kleine ruimtelijke omvang niet goed met een archeologisch booronderzoek te onderzoeken. Om de op het bureauonderzoek gebaseerde gespecificeerde verwachting voldoende te kunnen aanvullen en toetsen, wordt geadviseerd om in het plangebied tijdens de graafwerkzaamheden in een passieve archeologische begeleiding te voorzien. Indien voldaan wordt aan het advies om gebruik te maken van een passieve archeologische begeleiding, is het plan met het oog op het aspect archeologie uitvoerbaar.

Financieel nadeel

Als gevolg van dit ontwerp projectplan is geen financiële schade voorzien die de uitvoering van het project in de weg staat.

1.9 *Legger, beheer en onderhoud*

Legger

De uitvoering van het project Vechtpark Centrum Uiterwaard heeft tot gevolg dat de legger voor dit traject gewijzigd dient te worden. Bij oplevering van de werkzaamheden wordt door een externe partij (in overleg met het GEO-team van het waterschap) de as-built situatie in kaart gebracht. De uiteindelijke maatvoering (as-built) zijn bepalend voor de nieuwe legger. Het Heemsermarspark, de aanwezige en heringerichte waterlopen, keringen en het zomer-winterbed van de Vecht worden opgenomen op de legger van het waterschap, waarmee de keur van toepassing wordt voor deze infrastructurele werken.

Beheer en onderhoud

Beheer- en onderhoudswerkzaamheden worden door de verschillende bij het project betrokken partijen uitgevoerd. Hierbij is de volgende verdeling gemaakt:

- Waterschap Vechtstromen: Het zomerbed van de Vecht inclusief de oevers en de waterlopen in en rondom het Heemsermarspark.
- De gemeente Hardenberg: het transferium, de Voorstraatbrug plus de groenstructuren in het winterbed van de Vecht, maar ook de evenementenweiden.
- Provincie Overijssel: N34.

Voorafgaand aan de oplevering van het project zal een onderhouds- en beheerplan worden opgesteld waarin staat wat de uitgangspunten voor het beheer- en onderhoud zijn en wie voor welk onderdeel van het beheer verantwoordelijk is en wat de kosten zijn van dit onderhoud.

1.10 *Planning werkzaamheden*

Naar verwachting kan de herinrichting van het gebied Centrum Uiterwaard in het voorjaar van 2015 starten zodat de werkzaamheden in december 2015 gereed zijn.

DEEL II - VERANTWOORDING

Deel II geeft een toelichting op waarom dit werk wordt uitgevoerd.

2.1. Verantwoording op basis van wet- en regelgeving

Het werk draagt met betrekking tot de Waterwet bij aan de doelstellingen:

- voorkoming van overstromingen en/of wateroverlast;
- verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van het watersysteem;
- vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

De onderstaande regelgeving ligt ten grondslag aan dit project:

- Keur en algemene regel;
- Waterbeheer 21^e eeuw (WB21) en de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW)

WB21 en KRW

Het landelijk beleid op terrein van integraal waterbeheer is ingezet en verder uitgewerkt in respectievelijk de derde en vierde Nota Waterhuishouding. Dit beleid heeft nadien twee zeer belangrijke impulsen gekregen in de Commissie Waterbeheer 21e eeuw en in de Kader Richtlijn Water.

De belangrijkste doelstellingen van deze beide zijn duurzaam, schoon oppervlaktewater en bescherming van het drinkwater voor de toekomst. WB21 en KRW gaan nu samen in het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW). WB21 en KRW richten zich beide op het jaar 2015 voor het bereiken van de doelen voor het watersysteem.

WB21 kent een sterke kwantitatieve motivering die oplossingen biedt voor de knelpunten toenemende neerslag als gevolg van de klimaatveranderingen, de bodemdaling in Nederland en de stijging van de zeespiegel. De oplossingen worden gezocht in de trits: eerst vasthouden, dan bergen en tenslotte afvoeren. Water wordt een sturend principe bij ruimtelijke opgaven en er wordt een veerkrachtig en dynamisch watersysteem nagestreefd.

De KRW is sinds december 2000 in werking getreden. Voor het waterbeheer is deze richtlijn kaderstellend, omdat deze boven het landelijk beleid en de waterwetgeving staat (Europees niveau). De belangrijkste KRW doelen zijn:

- Het beschermen van aquatische ecosystemen;
- Het bereiken van een goede ecologische en chemische toestand van oppervlaktewateren;
- Het bereiken van een goede toestand van grondwater;
- Het terugdringen van (effecten van) lozingen.

Het zwaartepunt van de KRW ligt bij het waterkwaliteitsbeheer en de goede ecologische toestand. De Vecht wordt getypeerd als 'langzaamstromende kleine rivier op zand- of kleibodem' (KRW-type R6).

2.2. Verantwoording op basis van beleid

Beleid waterschap

Onderstaande beleidsdocumenten van het waterschap ligt ten grondslag aan dit project:

- Waterbeheerplan Velt en Vecht (voorganger Vechtstromen) 2010-2015;
- Grensoverschrijdende Vechtvisie (2009);
- KRW-Vecht Tweede Stroomgebiedsbeheerplan (2014);

Waterbeheerplan 2010-2015

De Waterwet (2009) verplicht waterschappen om waterbeheerplannen op te stellen met een looptijd van zes jaar. De provinciale Omgevingsvisie (zie paragraaf 2.1) is kaderstellend voor het waterbeheerplan en wordt gelijktijdig opgesteld. Het waterbeheerplan beschrijft het beleid van het waterschap. Door de invoering van de KRW is Nederland verdeeld in vijf deelstroomgebieden. Waterschap Vechtstromen valt, samen met vier andere waterschappen, onder deelstroomgebied Rijn-Oost. De vier waterschappen hebben intensief samengewerkt met als resultaat het waterbeheerplan 2010-2015.

De hoofdthema's van het waterbeheerplan zijn: het waarborgen van veiligheid, het watersysteembeheer en het ontwikkelen van de afvalwaterketen. Ook zijn de maatregelen opgenomen voor het uitvoeren van de KRW en WB21. Het verder ontwikkelen van de veiligheid in het watersysteem is een belangrijke opgave voor de waterschappen in het Rijn-Oost gebied. Daarbij wordt rekening gehouden met het veranderende klimaat, wat gevolgen heeft voor de manier waarop het beheergebied wordt beveiligd en beheerd. De samenhang, afstemming en doelmatigheid in de afvalwaterketen wordt bevorderd. Hierdoor is een betere waterkwaliteit mogelijk tegen lagere kosten. Zowel in stedelijk als in landelijk gebied geeft het waterschap het water in het kader van een veerkrachtig en duurzaam watersysteem steeds meer ruimte.

Bij het beheer van het watersysteem wordt uitgegaan van de gestelde doelen voor functies die door de provincie aan de wateren en gronden zijn toegekend. Ook nevenfuncties, zoals recreatief medegebruik en cultuurhistorie worden daarbij zo goed mogelijk bediend. Het watersysteem kent twee hoofdoopgaven:

- het zo goed mogelijk ontwikkelen van de waterfunctie: een ecologisch en chemisch goed functionerend watersysteem;
- het zo goed mogelijk bedienen van de functies in het betreffende gebied.

Om aan deze doelen te kunnen voldoen, moet het watersysteem robuust en veerkrachtig worden gemaakt. Dit betekent vooral dat er voldoende ruimte beschikbaar moet zijn voor het oppervlaktewatersysteem. Daarnaast is er vanuit de waterfuncties gezien verbetering nodig op de volgende aspecten:

- inrichting/afmeting van waterlopen;
- waterkwaliteit;
- watervoerendheid en stroming;
- migratiemogelijkheden voor waterorganismen.

Grensoverschrijdende Vechtvisie

Vanaf 2007 hebben de Duitse en Nederlandse samenwerkingspartners in het Vechtdal gewerkt aan een visie voor de Vecht. Vanuit Nederlandse zijde waren daarin betrokken WS Velt en Vecht, Groot Salland en de provincie Overijssel. De Visie geeft een vertaling van het eindbeeld dat in 2050 gerealiseerd moet zijn. Dit is in het Masterplan ruimte voor de Vecht concreet gemaakt voor de periode 2009-2016. Daarbij is tevens een uitvoeringsprogramma opgesteld voor de korte termijn. Hieraan is inmiddels invulling gegeven en worden de laatste uitvoeringsprojecten gerealiseerd in de periode 2014-2016.

De gebiedspartners hebben in het programma 'Ruimte voor de Vecht' en daarin door het Breed Bestuurlijk Overleg (BBO) een programma vastgesteld dat bestaat uit een toekomst vaste omvorming van de rivier de Vecht tot een veilige, half natuurlijke laaglandrivier, conform de Regionale Voorkeursvariant. De visie van de Vecht is daarmee bestuurlijk omarmd door het BBO Ruimte voor de Vecht.

Om de visie op termijn te realiseren is er voor de middellange termijn een aantal verplichtingen waaraan de overheid moet voldoen die benut kunnen worden om de visie van de Vecht verder vorm te geven. Namelijk in de periode 2015-2020 dient de provincie Overijssel invulling te geven aan de natuuropgaven langs de Vecht en in de periode 2015-2027 dient het waterschap invulling te geven aan de KRW-opgaven. De Vecht is daarin een belangrijke schakel.

KRW-Vecht Tweede Stroomgebiedsbeheerplan

In het voorstel aan het dagelijks bestuur van 4 maart 2014 over doelen en het maatregelenpakket voor het Tweede Stroomgebiedsbeheerplan (SGBP 2) opgenomen: Met betrekking tot de Vecht is ervoor gekozen het KRW-maatregelenpakket zoveel mogelijk te laten samenvallen met de maatregelen en doelen die vanuit Ruimte voor de Vecht worden geformuleerd. De maatregelen voor de Vecht hebben een grote ecologische effectiviteit en leveren tegelijk een bijdrage aan de veiligheid. De KRW-ambitie is om in het deel met de meeste ecologische potentie (tussen Hardenberg en Ommen) toe te werken naar een aaneengesloten traject van ca. 15 km dat voldoet aan de criteria van de zgn. half natuurlijke rivier. Het plan Vechtpark Hardenberg centrum Uiterwaarden draagt bij aan deze ambitie.

Overig relevant beleid

Natuurbeleid: de natuurwetgeving in Nederland is gebaseerd op soortenbescherming (Flora- en faunawet) en gebiedsbescherming (EHS en Natura 2000). Natura 2000 is niet van toepassing op dit gebied.

2.3. Verantwoording van de keuzen in het project

Onderstaande onderzoeken zijn verricht als onderbouwing voor dit project:

- Natuurtoets centrumplan uiterwaarden Hardenberg, EcoGroen Advies, 21 oktober 2014) (Deel IV)
- Vechtpark Hardenberg Een Bureauonderzoek, ADC Archeoprojecten, 13 oktober 2014 (Deel IV)

2.4. Benodigde vergunningen en meldingen

De onderstaande vergunningen en meldingen zijn nodig om het project uit te kunnen voeren:

- Kapvergunning (omgevingsvergunning), met o.a. de bomen in het gebied tussen het Heemsermarspark en de woningen aan de Reigerstraat;
- Herziening bestemmingsplan – vaststelling Bestemmingsplan buitengebied Hardenberg, Vechtpark Hardenberg. Ter plaatse van het plangebied vigeren de volgende bestemmingsplannen:
  - bestemmingsplan Buitengebied, vastgesteld 1 oktober 2013;
  - bestemmingsplan Heemse, vastgesteld 30 september 2004, goedgekeurd 10 mei 2005;
- Ontgrondingsvergunning. Bevoegd gezag: provincie Overijssel;
- Melding besluit bodemkwaliteit (uitvoerende partij);
  - Hiervoor is gebruik gemaakt van de checklist 'Grondig grondverzet' volgens Besluit bodemkwaliteit.

DEEL III - RECHTSBESCHERMING

Deel III geeft informatie over de rechtsbescherming en de procedures.

Uitgebreide procedure conform afdeling 3.4 Awb

Zienswijze

Als een ontwerp-projectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Voordat het waterschap een definitieve beslissing neemt, kunnen belanghebbenden en ingezetenen gedurende deze periode hun zienswijze op dit ontwerp-projectplan kenbaar maken. Dat kan schriftelijk of mondeling. Een reactie moet vóór afloop van de termijn bij het waterschap zijn ingediend. In beginsel kunnen uitsluitend degenen die tijdig een zienswijze hebben ingediend, tegen het definitief vastgestelde plan beroep instellen.

Beroep en hoger beroep Als het projectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Gedurende zes weken vanaf de dag na die waarop het besluit ter inzage is gelegd kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank.

Belanghebbenden kunnen beroep indienen. Voor het indienen van een beroepschrift is griffierecht verschuldigd. Tegen de uitspraak van de rechtbank kan vervolgens hoger beroep worden ingediend bij de Raad van State.

Crisis- en herstelwet

Op de vaststelling van een projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat de belanghebbenden in het beroepschrift moeten aangeven welke beroepsgronden zij aanvoeren tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. Belanghebbenden worden verzocht in het beroepschrift te vermelden dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

Verzoek om voorlopige voorziening

Het projectplan treedt na vaststelling in werking, ook al wordt er een bezwaar of beroepschrift ingediend. Dit betekent dat de maatregelen opgenomen in het projectplan kunnen worden uitgevoerd. Om dit te voorkomen kunnen belanghebbenden gelijktijdig of na het indienen van een beroepschrift een zogenaamd "verzoek voor het treffen van een voorlopige voorziening" vragen bij de Voorzieningenrechter van de rechtbank. Ook in dat geval is griffierecht verschuldigd.

DEEL IV - BIJLAGEN

- 1. Natuurtoets***
- 2. Archeologisch bureauonderzoek***
- 3. Maatregelenkaart***